

drag, vi i Eftermiddag hørte fra det ærede Medlem fra Fredericia (L. Rasmussen), var det, der kastede det stærkeste og klareste Lys over Situationen i Foraaret, thi det er sikkert, at det Referat, det ærede Medlem gav af den Samtale, han havde haft med afdøde Vilhelm Lassen, meget skarpt viste baade Vilhelm Lassens Stilling overfor Forholdene, som de var i Fredericia, og ogsaa Vilhelm Lassens Stilling overfor hele Spørgsmaalet om Sagens Forelæggelse for Lovgivningsmagten. Jeg tillod mig første Gang, jeg havde Ordet, at fremhæve, at hvad Vilhelm Lassen her havde gjort, havde han gjort ikke alene i god Tro til, at han havde Rigsdagen med sig, men ogsaa med fuld Berettigelse dertil, han havde gjort det med Følelsen af, at han var forpligtet til at gøre det, han gjorde. Jeg tror, at det Foredrag, vi hørte i Eftermiddags fra det ærede Medlem fra Fredericia, som jo sikkert ikke fra nogen Side vil blive beskyldt for at være en vildig Mand i Spørgsmaalet: Vilhelm Lassens Stilling til Rigsdagen, i høj Grad bekræfter mine Udtalelser. Vilhelm Lassen havde nemlig en ubetinget Tillid til, at han her havde Rigsdagen med sig, ikke alene Folketinget, hvis Flertal han stod sammen med, men ogsaa Landstinget. Han handlede ud fra denne ubetingede Tillid og gik ud fra, at den Foranstaltning, man fra alle Sider enstemmigt havde sluttet sig til, havde man foretaget sammen med ham for at forebygge en Krise, man kalde det en Bankkrise, en Pengekrise, eller hvad man vil, en Krise altsaa, som vilde have haft uberegnelige Følger, hvis den uhindret havde fortsat sit Løb. Vilhelm Lassen maatte gaa ud fra, at det var Rigsdagens Mening, at man ikke vilde forspille denne Handling ved ikke at tage i Opløbet, hvad der senere kom op dels ved Laanekassen, dels ved Nibe, Løgstør og Fredericia Banker.

Vi hørte nu, hvad jeg ikke har været saa klar over tidligere, af den Tale, som det ærede Medlem fra Fredericia holdt, og af, hvad han citerede — han har ogsaa citeret det for kort Tid siden i Finansudvalget, hvor jeg hørte det for første Gang —, at det var Vilhelm Lassens Mening, at denne Sag ikke skulde forelægges Rigsdagen, før Forholdene var faldne i Ro, ja, ikke før Aaret var gaaet, som det ærede Medlem sagde, altsaa ikke i forrige Samling. Vi hørte — det lagde det ærede Medlem ogsaa stærk Vægt paa, da han fremsatte Citatet —, at Vilhelm Lassen frygtede stærkt for, at hvis det kom

offentlig frem, at ogsaa Laanekassen var med i disse sørgelige Bankforhold, og at der var Sparekasser som den i Fredericia, der ikke var sikre, vilde der fremkomme en hel Række Forespørgsler om, hvorvidt man kunde stole paa Sparekasserne, og Folk vilde strømme til og trække Pengene ud, som det ærede Medlem sagde, for at anbringe dem i Kommoder, Strømpeskafter osv. Det har sikkert ogsaa været Forholdet. Og nu kan man længe nok sige — nu, da Faren er forbi —, at saa galt vilde det ikke være gaaet. Men hvoraf vilde ærede Medlemmer, at det ikke vilde være gaaet saa galt? Vi have set noget lignende tidligere her i Landet, og det kunde meget godt være gaaet saadan nu. I alt Fald er der ikke Spor af Grund til at tvivle om, at Vilhelm Lassen og Bankkomiteen og de Mænd i det hele, som her maatte handle under Ansvar, havde den Tro, at her var det nødvendigt at gribe ind, for at ikke det første Skridt skulde være forspildt, og for at undgaa, at en Panik skulde udbryde, som endog var værre, end der først havde været Udsigt til. Men deraf, at Forholdet var et saadant, deraf, at Vilhelm Lassen havde udtalt sig for ikke at søge Rigsdagen straks, følger slet ikke, at Meningen ikke var at søge Rigsdagen. Det vilde vi sikkert alle, at det var Meningen, og det har Vilhelm Lassen ogsaa, hvad jeg senere skal komme til, klart godtgjort i det Forbehold, han har taget i den omtalte Skrivelse, som jo ingenlunde er en privat Skrivelse. Man har ikke Ret til at udtrykke sig saaledes, efter hvad der er oplyst for det høje Ting her.

Det var Vilhelm Lassens Mening, at Sagen skulde forelægges Rigsdagen, og det har selvfølgelig aldrig været Tanken i nogen Mands Hjerne, at man kunde gaa forbi Rigsdagen eller ønskede at gaa forbi den. Og naar det ærede Medlem for Sorø Amts 1ste Valgkreds (Zahle) benytter Lejligheden til at fremsætte en Antydning af, at ikke alene Vilhelm Lassen, men navnlig jeg skulde have ønsket, at store Sager, vigtige Sager, vanskelige Sager blev holdte uden for Rigsdagen, medens Rigsdagen godt kunde faa Lov til at beskæftige sig med lettere, mindre væsentlige Sager, er det jo en Paastand, der er greben ud af Luften og er ganske uberettiget.

Det ærede Medlem for Københavns Amts 1ste Valgkreds (Ellinger) holdt en Tale, som jeg satte megen Pris paa at høre, navnlig fordi et enkelt Afsnit af